

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04061/2011-ERU

V Jihlavě dne 11. října 2012

Číslo jednací: 04061-10/2011-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-04061/2011-ERU zahájeném dne 13. března 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost P.S.P. Praha s.r.o., IČ: 25954032, se sídlem Bohdalecká 1490/25, 101 00 Praha 10 Michle, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

Správní řízení zahájené dne 13. března 2012 ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), kterého se měl účastník řízení, společnost P.S.P. Praha s.r.o., IČ: 25954032, se sídlem Bohdalecká 1490/25, 101 00 Praha 10 Michle, dopustit tím, že dne 12. července 2010 při výstavbě skladové haly č. p. 37 v ulici Dělnická, katastrální území Most, okres Most, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení poškodil (prostřednictvím společnosti [REDAKCE]) středotlakou plynovodní přípojku PE d 90, a touto činností měl v konečném důsledku ohrozit spolehlivost a bezpečnost jeho provozu,

se z a s t a v u j e.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. března 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností P.S.P. Praha s.r.o., IČ: 25954032, se sídlem Bohdalecká 1490/25, 101 00 Praha 10 Michle (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nepřenesl na společnost [REDAKCE], která v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 12. července 2010 při výstavbě skladové haly č. p. 37 v ulici Dělnická, katastrální území Most, okres Most, v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení zemní výkopové práce za pomoci strojní mechanizace tak, že poškodila středotlakou plynovodní přípojku PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozila spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, povinnosti a podmínky pro vlastní realizaci stavby, uvedené ve stanovisku č. [REDAKCE] ze dne 2. února 2010 vydaného společností RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 5. dubna 2011 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena Státní energetickou inspekcí, územní inspektorát pro Ústecký kraj, na základě pověření č. j. [REDAKCE] ze dne 5. dubna 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Při zahájení kontroly byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 12. července 2010, při provádění zemních prací v ochranném pásmu středotlakého plynárenského zařízení, které byly prováděny v přímé souvislosti s realizací předmětu stavby „Výstavba skladové haly v Mostě, Dělnická č. p. 37“ v katastrálním území Most, ulice Dělnická u č. p. 37, společností [REDAKCE], došlo za pomoci strojního mechanismu (stroj Komatsu PC88MR) k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 90, v konečném důsledku znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 3881 m³ (s dobou trvání poruchového prostoje po dobu 95 minut), dle protokolu

o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 12. července 2010. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 7 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Účastník řízení aktivně spolupracoval při jeho opravě. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 12. července 2010 (potvrzený Protokolem o poškození plynárenského zařízení z téhož dne).

Šetřením Státní energetické inspekce, vedeným v oblasti povinností zhotovitele výstavby skladové haly č. p. 37, v ulici Dělnická, katastrální území Most, bylo zjištěno, že před započítím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele předmětu díla, společnosti JIP majetková, s.r.o., Hradištská 407, 533 52 Pardubice – Polabiny, IČ: 25922858, a subjektu v postavení zhotovitele předmětu díla, účastník řízení, upraveny písemnou smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 8. února 2010.

Dále pak bylo zjištěno, že pro investora zajišťovala inženýrské práce společnost P. a I.S. s.r.o., IČ: 25027069, se sídlem Hilarova 1, 400 01 Ústí nad Labem, která objednala na dodávku veškerých prací (zemní práce, odvoz zeminy, stavební práce ap.) společnost [REDAKCE]. Konkrétní práce pak objednával a zadával u společnosti [REDAKCE], stavbyvedoucí účastníka řízení.

Společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, jako správce dotčené plynárenské soustavy, vydala dne 2. února 2010 stanovisko z hlediska existence plynárenských zařízení značka [REDAKCE], kde je uvedeno v bodě 6) „Při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.“ V bodě 3) je dále uvedeno „Před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno vytyčení plynárenského zařízení. Vytyčení provede příslušná provozní oblast. Žádost o vytyčení bude podána minimálně 7 dní před požadovaným vytyčením. Bez vytyčení a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být stavební činnosti zahájeny. Vytyčení plynárenského zařízení považujeme za zahájení stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení. O provedeném

vytyčení bude sepsán protokol.“ Vytyčení trasy podzemního plynárenského zařízení, v souladu s výše uvedeným stanoviskem nebylo provedeno.

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení nepřenesl na společnost [REDAKCE], která zemní výkopové práce fakticky prováděla, povinnosti a podmínky pro vlastní realizaci stavby, uvedené ve stanovisku č. [REDAKCE] ze dne 2. února 2010 vydaného společností RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu Státní energetické inspekce a jsou uvedeny v protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 14. června 2011, se kterým byl zástupce účastníka řízení pan Jaromír Dufek, jednatel společnosti, prokazatelně dne 12. července 2011 seznámen a zároveň převzal jedno vyhotovení a tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

Dne 18. srpna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 211/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kterým působnost Státní energetické inspekce v oblasti výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem přešla na Energetický regulační úřad.

Kontrolní spis Státní energetické inspekce pak byl v souladu s tímto zákonem následně předán Úřadu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námítky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení v prvním stupni

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 04061-3/2011-ERU dne 13. března 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrl další důkazy, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání

tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Rozhodnutí v prvním stupni

Tím, že účastník řízení při provádění díla postupoval v rozporu s díkí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, kategoricky zakazující v ochranném pásmu provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále explicitně stanovující, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení, dopustil se jako zhotovitel zemních prací správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Rozhodnutím č. j. 04061-10/2011-ERU ze dne 11. dubna 2012 Úřad uznal účastníka řízení vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, kterého se dopustil porušením zákazu zakotveného v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a uložil za porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona pokutu ve výši 100 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

VI. Řízení o rozkladu

Dne 27. dubna 2012 obdržel Úřad rozklad proti výše zmíněnému rozhodnutí, který je dále veden pod č. j. 04061-6/2011-ERU, v němž účastník řízení především rozporuje skutečnost, že je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 energetického zákona a uvádí, že odpovědný je jiný subjekt.

Odvolací orgán v rozhodnutí ze dne 4. září 2012, č. j. 04061-10/2011-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 7. září 2012, konstatoval, že odvolání účastníka bylo podáno včas a splňovalo předepsané náležitosti.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí druhostupňový orgán námitce účastníka řízení přisvědčil. Státní energetická inspekce sice při šetření podle zákona o státní kontrole správně zjistila skutkový stav věci, avšak Úřad na základě nesprávného právního posouzení došel k chybnému závěru o tom, který subjekt za poškození plynárenského zařízení nese správněprávní odpovědnost. Prvostupňový orgán vycházel z protokolu o kontrole, jehož nesprávný závěr ohledně odpovědnosti za poškození plynárenského zařízení převzal a zahrnul do napadeného rozhodnutí.

Při posuzování odpovědnosti za správní delikt je třeba vycházet z toho, že podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je v ochranném pásmu zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození

plynárenského zařízení. Ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona tak zjevně obsahuje dvě skutkové podstaty správních deliktů, správní delikt naplněný prováděním činnosti v ochranném pásmu, která by mohla ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, a správní delikt naplněný poškozením plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně. Oba delikty se liší jak způsobeným následkem (první představuje správní delikt ohrožovací, druhý správní delikt poruchový) tak objektem a objektivní stránkou správního deliktu. Skutková podstata v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona nevymezuje subjekt správního deliktu, proto je třeba v souladu se zásadami správního práva trestního přijmout závěr, že subjektem je kdokoliv, kdo naplní všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu. Na odpovědnost za správní delikt lze plně vztáhnout závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 77/2008-50, podle něhož přestupkem (zde správním deliktem) je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem. V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva, je proto třeba zkoumat naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku, mezi něž patří i objektivní stránka přestupku. Obligatorní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost neboli kauzální nexus (nexus causalis), tj. vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Škodlivý následek coby znak skutkové podstaty přestupků se přitom zpravidla neprojevuje materiálně, obvykle je vyjádřen samotným faktem porušení povinnosti, s nímž v podstatě spadá v jedno. Tím se současně také naplňuje požadovaná příčinná souvislost. Ve shodě s doktrínou je však třeba rozlišovat mezi dvěma základními formami následku, a to ohrožovacím a poruchovým. Prvně jmenovaný následek v podstatě znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí, druhý pak představuje již přímý zásah tohoto objektu.

V uvedeném případě byl účastník řízení nepochybně trestán za porušení ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona, tj. za poškození plynárenského zařízení, tedy následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu je poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. Jak však vyplývá z kontrolních protokolů Státní energetické inspekce, tímto subjektem nebyl účastník řízení, neboť práce v ochranném pásmu prováděla společnost [REDAKCE], která způsobila poškození plynárenského zařízení. Tuto skutečnost uvedla v kontrolním protokolu i Státní energetická inspekce, která nicméně učinila kontrolní závěr, že společnost [REDAKCE] za správní delikt neodpovídá, neboť ačkoliv prováděla výkopové práce, nebyly na ni účastníkem řízení přeneseny povinnosti a podmínky realizace stavby uvedené ve stanovisku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. Uvedený závěr je však nesprávný. Skutková podstata správního deliktu spočívajícího v porušení ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona jako znak skutkové podstaty nedodržení podmínek stanoviska správce energetického zařízení nestanoví. Ustanovení § 68 odst. 4 energetického zákona sice stanoví, že osoba provozující plynárenskou soustavu či přímý plynovod za určitých podmínek stanovuje podmínky, popř. uděluje souhlas k určitým činnostem v ochranném pásmu

plynárenského zařízení, energetický zákon však nestanoví povinnost osoby provádějící činnosti v ochranném pásmu vyžádat si příslušný souhlas či stanovisko a též nestanoví sankce za nedodržení povinností, resp. podmínek provádění činnosti v ochranném pásmu, které provozovatel zařízení stanoví. Skutečnost, že subjekt nedodržel podmínky stanovené provozovatelem plynárenského zařízení pro provádění prací v ochranném pásmu, by mohla mít vliv pouze na posouzení odpovědnosti za porušení ust. § 68 odst. 3 věta první energetického zákona, který stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Znakem správního deliktu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona je však pouze způsobený následek (poškození zařízení) a činnost, která následek v příčinné souvislosti způsobila (takovou činností je však nutně samotné provádění prací, v důsledku nichž dojde k poškození zařízení, nikoliv nedodržení podmínek stanovených provozovatelem zařízení, neboť v důsledku jejich nedodržení nemusí dojít k poškození zařízení, ust. § 68 odst. 3 věta druhá navíc dopadá i na činnosti prováděné mimo ochranné pásmo). Závěry Státní energetické inspekce převzaté prvostupňovým orgánem Úřadu byly vadné i z toho důvodu, že vylučují, resp. dovozují trestní odpovědnost v závislosti na smluvních vztazích dotčených subjektů. Ustanovení § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona stanoví povinnost každého subjektu provádět činnosti takovým způsobem, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Uvedená povinnost je veřejnoprávní povahy a je tedy z povahy věci vyloučeno, aby byla přenášena na smluvním základě, nýbrž váže vždy toho, kdo konkrétní práce provádí.

S výše uvedenými skutečnostmi se prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí nevypořádal, když pouze převzal kontrolní závěry Státní energetické inspekce, aniž by skutečně posoudil, v důsledku jaké činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení a jaký subjekt tuto činnost skutečně prováděl. V napadeném rozhodnutí tak vůbec nejsou obsaženy úvahy prvostupňového orgánu, které vedly k závěru o odpovědnosti účastníka za správní delikt a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Rozhodnutí prvostupňového orgánu Úřadu je tak v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, podle něhož se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Prvostupňový orgán dále řádně neodůvodnil ani výši sankce, která byla účastníkovi řízení uložena, resp. nevyjádřil, jakými úvahami se při ukládání konkrétní výše sankce řídil. Jednou z podmínek při odůvodňování ukládané sankce je mj. srozumitelné odůvodnění výše pokuty zvolené ze zákonného rozmezí. V rozhodnutí sice prvostupňový orgán obecně uvedl, jaké skutečnosti při ukládání sankce zohlednil, avšak takové odůvodnění není možné považovat za dostatečné. Podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona se při stanovení výše pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. Uvedená hlediska pro uložení výše pokuty jsou vymezena demonstrativně,

tj. správní orgán může zohlednit i jiná hlediska, vždy je však povinen své úvahy obsáhnout do textu odůvodnění rozhodnutí v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

V napadeném rozhodnutí prvostupňový orgán uvedl, že přihlédl mj. k energetické důležitosti plynárenského zařízení a jeho přenosové kapacitě, způsobu spáchání správního deliktu a jeho následkům, způsobu poškození zařízení a jeho rozsahu. Z těchto kritérií však správní orgán nevyvodil žádné konkrétní závěry a neuvedl, jak tato kritéria zohlednil při hodnocení zjištěného skutkového stavu, popř. ze závěrů není zřejmé, jak na základě uvedených kritérií dospěl ke konkrétní výši sankce (např. skutečnost, že došlo k přerušení dodávky 7 odběratelům nebo že zemní práce byly prováděny strojní technikou). I v části rozhodnutí týkající se odůvodnění uložené sankce tak napadené rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností.

Z výše uvedených důvodů v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu druhostupňový orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k novému projednání a stanovil, že prvostupňový orgán při rozhodování zejména řádně vyhodnotí získané důkazy a posoudí, zda účastník řízení odpovídá za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 energetického zákona a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodní, včetně odůvodnění případné sankce

VII. Popis skutkového stavu věci

Před započítím stavebních prací byly vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele předmětu díla, společností JIP majetková, s.r.o., Hradištská 407, 533 52 Pardubice – Polabiny, IČ: 25922858, a subjektu v postavení zhotovitele předmětu díla, účastník řízení, upraveny písemnou smlouvou o dílo č. 2/10 ze dne 8. února 2010.

Pro investora zajišťovala inženýrské práce společnost P. a I.S. s.r.o., IČ: 25027069, se sídlem Hilarova 1, 400 01 Ústí nad Labem, která objednala na dodávku veškerých prací (zemní práce, odvoz zeminy, stavební práce ap.) společnost [REDAKCE]

[REDAKCE]. Konkrétní práce pak objednával a zadával u společnosti [REDAKCE] stavbyvedoucí společnosti P.S.P. Praha, spol. s r.o.

Společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, jako správce dotčené plynárenské soustavy, vydala dne 2. února 2010 stanovisko z hlediska existence plynárenských zařízení značka [REDAKCE] obsahující vymezení podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Vytyčení trasy podzemního plynárenského zařízení nebylo provedeno.

Dne 12. července 2010, při provádění zemních prací na výše uvedené stavbě, společností [REDAKCE]

██████████, došlo v 19 hodin a 30 minut prostřednictvím strojní mechanizace (stroj Komatsu PC88MR) u č. p. 37 v ulici Dělnická, katastrální území Most, k přetržení STL plynovodu d 90 v konečném důsledku znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 3881 m³ (s dobou trvání poruchového prostoje po dobu 95 minut), dle protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 12. července 2010. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 7 konečným zákazníkům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Účastník řízení aktivně spolupracoval při jeho opravě. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 12. července 2010 (potvrzený Protokolem o poškození plynárenského zařízení z téhož dne).

VIII. Právní hodnocení

Úřad se nejprve zabýval otázkou trestnosti předmětného jednání ve vztahu k plynutí lhůt určených k zahájení správního řízení, příp. k projednání správního deliktu.

Při určování naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu a odpovědnosti za něj je nutné postupovat dle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání správního deliktu. V otázce úpravy subjektivních a objektivních lhůt a určení jejich počátku je tedy nutné postupovat dle úpravy účinné v době, kdy k předmětnému jednání došlo.

Právní předpisy upravující správní trestání omezují pravomoc správních orgánů projednat správní delikt a udělit pachateli za jeho spáchání sankci tzv. prekluzivními lhůtami. Tyto lhůty mohou být stanoveny různým způsobem, jednak jako lhůty subjektivní (pro počátek lhůty je rozhodné, kdy se o správním deliktu dozvěděl správní orgán), ale vždy musí být stanovena lhůta objektivní (počíná běžet dnem spáchání správního deliktu). Dále právní předpisy stanoví prekluzivní lhůty pro projednání správního deliktu nebo pro zahájení řízení o správním deliktu.

Zároveň platí, že pokud jsou pro projednání správního deliktu stanoveny právním předpisem obě lhůty (tedy subjektivní i objektivní), musí být správní delikt projednán (popř. musí být zahájeno správní řízení) ve lhůtě subjektivní, avšak nikdy nelze překročit objektivní lhůtu pro projednání správního deliktu. Projednáním se přitom v tomto smyslu rozumí to, že v prekluzivní lhůtě musí rozhodnutí o správním deliktu nabýt právní moci.

Obdobně v případě prekluzivních lhůt pro zahájení řízení o správním deliktu musí být toto řízení zahájeno ve lhůtě subjektivní, avšak nelze překročit objektivní lhůtu. Úprava ust. § 95 odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 18. srpna 2011, upravuje právě prekluzivní lhůty ve vztahu k zahájení správního řízení, tj. správní orgán tak, aby nezanikla trestnost uvedených správních deliktů, musel správní řízení zahájit nejpozději do 1 roku od spáchání správního deliktu.

Smyslem prekluze je časové omezení pravomoci správních orgánů sankcionovat protiprávní jednání osob a posílení jejich právní jistoty.

V době, kdy došlo k předmětnému protiprávnímu jednání, byla účinná úprava subjektivních a objektivních lhůt uvedena v ust. § 95 odst. 4 energetického zákona (účinného do 18. srpna 2011) a podle ní bylo možno řízení o uložení pokuty zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát (Státní energetické inspekce) o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Přestože právní úprava účinná v době, kdy k předmětnému protiprávnímu jednání došlo, vymezuje lhůty pro zahájení správního řízení, s ohledem na výše uvedený výklad se věcně jedná o lhůty, jejichž uplynutí má za následek zánik odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt.

Zánik trestnosti nastává za zákonem stanovených okolností, které způsobí, že trestnost činu, který byl v době svého spáchání trestným činem, přestupkem nebo správním deliktem zanikne. Ve svém důsledku to znamená, že z objektivně předvídaných příčin zanikne vztah mezi státem, reprezentovaným věcně příslušným státní orgánem, a pachatelem trestného činu, přestupku nebo správního deliktu, vůči kterému již nadále nemohou být vyvozeny důsledky spojené s jeho spácháním.

Pokud dojde k uplynutí jedné z těchto lhůt, popř. obou, dojde k zániku odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt (neboli k zániku trestnosti předmětného jednání) a povinností Úřadu je k takovéto skutečnosti přihlídnout z moci úřední a správní řízení zastavit (popř. vůbec nezahajovat), protože se daný skutek stal neprojednatelným. Trestnost činu je v takovém případě vyloučena.

Z ustálené judikatury soudů vyplývá, že okamžik počátku běhu subjektivní lhůty se upíná k datu obdržení podnětu ze strany Úřadu, pokud má tento podnět onu nezbytnou míru určitosti a věrohodnosti, která zabezpečuje, že správní řízení nebude zahájeno na základě informací zcela neověřených, nejasných či nevěrohodných, aniž by v tento okamžik muselo být jakkoliv prokázáno, že k danému jednání skutečně došlo, nebo kdo je za něj odpovědný.

V případě, že není obsah podnětu natolik určitý, aby existovalo důvodné podezření, že došlo k porušení zákonné povinnosti a v souvislosti s tím pak došlo k počátku běhu subjektivní lhůty již doručením tohoto podnětu na adresu Úřadu, je pak nutné datovat počátek této lhůty ke dni, kdy Úřad obdržel jakékoliv jiné podklady, na základě kterých si vědomí

o porušení právních povinností (resp. zákazů stanovených zákonem) může udělat. V praxi tak půjde zejména o okamžik předání relevantních podkladů v rámci kontroly dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovanými subjekty.

Dne 16. srpna 2010 obdržela Státní energetická inspekce od společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, která je správcem dotčené plynárenské distribuční soustavy, protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDAKCE] ze dne 12. července 2010, který byl na Státní energetickou inspekci zaslán jako podnět obsahující informaci, že došlo k porušení ochranného pásma plynárenského zařízení. Součástí tohoto protokolu jsou informace o datu, kdy k protiprávnímu jednání došlo, o místě, kde k protiprávnímu jednání došlo, osobě, která narušení ochranného pásma způsobila (tj. účastník řízení) a dále též o zařízení, které bylo tímto protiprávním jednáním poškozeno. Je tedy zcela nesporné, že je tento protokol podnětem, na základě kterého si mohla Státní energetická inspekce vytvořit vědomost o tom, že došlo k porušení zákazu stanoveného zákonem. Doručení tohoto podnětu lze tedy jednoznačně pokládat za okamžik počátku běhu subjektivní lhůty v předmětné věci (v délce 1 rok), okamžik jejího uplynutí je tak datován ke dni 16. srpna 2011.

Správní řízení v předmětné věci bylo zahájeno dne 13. března 2012. Úřad tak prokázal, že již přede dnem zahájení správního řízení v předmětné věci došlo k zániku trestnosti jednání účastníka řízení, a tedy s ohledem na znění ust. § 95 odst. 4 energetického zákona (účinného do 18. srpna 2011) správnímu orgánu nezbyvá nic jiného než řízení zastavit.

S ohledem na výše uvedené se tak správní řízení z důvodu zániku trestnosti předmětného jednání, které bylo řešeno tímto rozhodnutím, zastavuje. Úřad se již dále nezabýval otázkou existence správního deliktu.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

